

Falšovanie a vyhotovenie nepravdivej zdravotnej dokumentácie

Dňa 1.8.2019 nadobudol účinnosť zákon č. 214/2019 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 214/2019 Z.z.“). Pre oblasť medicínskeho práva je dôležité poznamenať, že táto novela zavádza novú skutkovú podstatu trestného činu, a to § 352a pomenovaný ako falšovanie a vyhotovenie nepravdivej zdravotnej dokumentácie. Skutková podstata tohto trestného činu znie:

Ods. 1: „Kto falšuje zdravotnú dokumentáciu alebo zámerne vyhotoví nepravdivú zdravotnú dokumentáciu v úmysle použiť ju ako pravú v konaní pred orgánom verejnej moci, alebo ju použije ako pravú v konaní pred orgánom verejnej moci, alebo kto si nechá takúto zdravotnú dokumentáciu vyhotoviť v úmysle použiť ju ako pravú v konaní pred orgánom verejnej moci, alebo použije takúto zdravotnú dokumentáciu ako pravú v konaní pred orgánom verejnej moci, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.“

Ods. 2: „Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a) a získa ním pre seba alebo pre iného väčší prospech, b) a spôsobí ním väčšiu škodu, c) ako zdravotnícky pracovník, d) závažnejším spôsobom konania, alebo e) z osobitného motívu.“

Ods. 3: „Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a a) získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo b) spôsobí ním značnú škodu.“

Ods. 4: „Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a a) získa ním pre seba alebo pre iného veľký prospech, alebo b) spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.“

Zákonodarca doplnením právnej úpravy reagoval na absenciu trestnoprávnej zodpovednosti za manipuláciu s údajmi, ktoré sú obsiahnuté v zdravotnej dokumentácii, pretože neraz boli medializované prípady, kedy došlo k manipulácii so zdravotnou dokumentáciou, jej „bieleniu“. Jedná sa o úmyselný trestný čin, pričom prostredníctvom (trestno)právnej represie má byť zabezpečená pravosť, úplnosť a pravdivosť všetkých údajov v zdravotnej dokumentácii a ochrana údajov obsiahnutých v zdravotnej dokumentácii, čím sa zabezpečí náležité prešetrenie poskytnutej zdravotnej starostlivosti v prípade akýchkoľvek pochybností zo strany pacienta.

Páchatel naplní objektívnu stránku tohto trestného činu takým konaním, ktorým falšuje zdravotnú dokumentáciu alebo vyhotoví nepravdivú zdravotnú dokumentáciu v úmysle použiť ju ako pravú pred orgánom verejnej moci alebo ju použije ako pravú pred orgánom verejnej moci alebo v zabezpečení si od inej osoby vyhotovenie falošnej zdravotnej dokumentácie alebo nepravdivej zdravotnej dokumentácie v úmysle použiť takúto zdravotnú dokumentáciu ako pravú pred orgánom verejnej moci alebo použije takúto zdravotnú dokumentáciu ako pravú pred orgánom verejnej moci.

Z dôvodovej správy k zákonu č. 214/2019 Z.z. vyplýva, že pod falšovaním zdravotnej dokumentácie sa rozumie „(...) jej úplné alebo čiastkové neoprávnené vyhotovenie, ktoré má vyvolať dojem, ako by bola skutočne vydaná jednak príslušným zdravotníckym pracovníkom a jednak predpísaným spôsobom, pričom nie je podstatné, akým spôsobom sa falšovanie vykoná, či prepísaním, resp. zmenou údajov, ich doplnením, odstránením alebo vymazaním určitých údajov a pod.“ a vyhotovenie nepravdivej zdravotnej dokumentácie definuje ako „(...) neuvedenie, resp. zamlčanie

určitých údajov alebo uvedenie klamlivých (nesprávnych) údajov v zdravotnej dokumentácii, ktoré nezodpovedajú skutočnému stavu.“

Trestný čin falšovania a vyhotovenia nepravdivej zdravotnej dokumentácie je dokonaný vyhotovením falošnej alebo nepravdivej dokumentácie. Pre jeho dokonanie je irelevantné, či došlo k použitiu takejto zdravotnej dokumentácie alebo nie. Páchatelom tohto trestného činu môže byť ktokoľvek, tzn. nielen medicínsky personál (ktorí v prípade spáchania tohto trestného činu budú sankcionovaní dokonca prísnejšie), ale napríklad aj pacient, ktorý upravil zdravotnú dokumentáciu v snahe privodiť pre seba priaznivý výsledok.